Ч. 70 (13.968). Львів, нед'ля 17. березня 1935. Pocztowa opłata opłacono ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

Редакція і адміністрація Львів, Ринок ч. 10, II пов. Конто почт. щадн. 504.060, 148.322. Адреса для телеграм: „Діло“ Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Франція за дальшим зброєнням.

ЗАЯВА ПРЕМ. ФЛЯНДЕНА.

ПАРИЖ, 16. 3. ПАТ. На пополудневім засіданні палати послів прем'єр Флянден склав таку заяву: Франція не може згодитись на зменшення своєї армії саме тепер, коли односторонним рішенням німецького уряду, якого Франція і В. Британія не признали, німецька армія збільшила свою збройну силу до 480.000. Сюди слід ще зачислити напіввійськові організації. Франція може протиставити цій армії з початком 1936 р. тільки 278 тисяч вояків. Німеччина заявила, що підвищить свою армію до стану 600.000 вояків. Франція мусить збільшити стан своєї армії і тому прем. Флянден домагався, щоби парлямент приняв закон про дворічну військову службу. Пригадав, що до оборони твердинь на кордонах Франції треба більшої кількости збройних сил, яких не дасть однорічна військова служба.

СОЦІЯЛІСТИ ПРОТИ ДВОРІЧНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ.

У дискусії перший зголосився до слова провідник соціялістів пос. Блюм заявляючись проти дворічної військової служби. Блюм побоюється, що дворічна військова служба має на меті приготовитись до офензиви. Висловлює жаль, що французькі уряди дозволили дозброїтись Німеччині і своєчасно не довели до розброєння.

СТАН НІМЕЦЬКОЇ І ФРАНЦУСЬКОЇ АРМІЇ.

Голова військової комісії Фабрі подав теперішній стан армії Німеччини і Франції. Райхсвера начислює тепер 400.000 вояків, німецька поліція 200.000. Німецький промисл постійно збільшує своє виробництво. Летунство мілітаризовано за одним рішенням. Тому Німеччина відповідає за політику зброєнь.

Франція поза кольоніями має 350.000 вояків, з яких 100 тисяч переходить вишкіл. В Европі не тільки Франція мусить дбати про збільшення своєї безпеки. Большевики збільшили тепер свою армію зі 600.000 до 900.000 вояків. Їхній буджет на військові цілі перевищає 10 міліярдів рублів.

ТЕНДЕНЦІЙНІ ІНФОРМАЦІЇ БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ АМБАСАДИ.

ПАРИЖ, ПАТ. „Пті Парізіен“ подав сенсаційну вістку на тему вчорашніх нарад військової комісії палати послів. Пос. Аршембо, який реферуючи військовий буджет подав цікаві подробиці про німецькі зброєння, признався, що свій звіт склав на основі інформацій большевицької амбасади. Ця вістка викликала велике враження у членів комісії.

ОФІЦІЙНИЙ НІМЕЦЬКИЙ КОМЕНТАР.

БЕРЛІН, 16. 3. ПАТ. Вчорашня промова прем. Фляндена викликала такі критичні завваги Німеччини. Офіційний комунікат німецького інформаційного бюра згадує з іронією про неточности, які вкрались до промови прем. Фляндена при його вичислюванні збройних сил Франції. Німецьке бюро додає: Коли французький напад виключений і зброїться тільки Німеччина, то прем. Флянден повинен був згадати про большевицькі війська крім інших льокарненських держав.

ПРОДОВЖИЛИ ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ НА ДВА РОКИ.

Вчорашня дискусія у палаті послів закінчилась в год. 1.30 вночі. На засіданні промовляли кількома наворотами міністер війни Марен, прем. Флянден і мін. Еріо. Даляліє заявив, що воліть реорганізацію армії ніж продовження часу військової служби. Проект уряду приняла палата послів 354 голосами проти 210 голосів.

Несподіванки для британських міністрів у Берліні.

ПАРИЖ, ПАТ. Льондонський кореспондент часопису „Фігаро“ запевняє, що Німеччина запропонує британським міністрам підчас їхньої візити у Берліні такий плян до апробати: 1) Німецьке військове летунство складатиметься з 1.500 літаків;

2) Воєнна маринарка сягатиме 1/3 містоти британської фльоти;

3) Кількість сухопутньої армії відповідатиме кількости населення Німеччини. Одночасно ця армія матиме найновіший технічний виряд і буде перевищувати чисельно французьку армію.

Перед процесом 17 большевицьких шпигунів.

ПАРИЖ, ПАТ. Суддя скінчив слідство у справі шпигунської афери на користь СССР, яку поліція зліквідувала в 1931. р. Від цього часу поліція арештувала 32 послів, замішаних в аферу. Тепер перебуває у вязниці 17 осіб, які вели акцію під проводом американського громадянина Світа і його дружини. За кордон втікло 11 осіб. Розправа відбудеться при замкнених дверях

АТЕНТАТ НА КОРОЛЯ ГЕДЖАСУ.

ЛЬОНДОН, 16. 3. ПАТ. Райтер повідомляє, що вчора підчас мусулманського свята три атентатчики кинулись на короля Геджасу Ібн-Сауда, коли він ішов до великого мечету. Королівська сторожа постріляла всіх трьох атентатчиків. Виявилось, що вони походили з Ємену.

ПОДРОБИЦІ НЕВДАЛОГО АТЕНТАТУ.

ПАРИЖ, 16. 3. ПАТ. З Мекки надійшли ще такі подробиці атентату на короля Геджасу. Коли король зі своїм сином еміром Саудом, наслідником престолу, обходив четвертий раз з процесією мечет трьох атентатчиків кинулись з кинжалами на короля. Емір Сауд вбив одного напасника, прибічники короля двох напасників. По атентаті король зі сином далі брав участь в обході довкола мечету. Ібн Сауд вів недавно війну з королем Ємену, звідкіля походили вбивники.

Нові податки на покриття недобору буджету.

ВАРШАВА, 16. 3. ПАТ. Вчора радила соймова скарбова комісія над податками і податковими залеглостями. По дискусії міністр скарбу Завадзький говорив про фінансову податкову політику міністерства. Згадав, що недобір буджету можна буде покрити тільки новими податками. Нові податкові проєкти дадуть дохід 21 мільйонів зол. Скарбові уряди будуть відписувати совісним податникам 10 прц. податкових залеглостей, коли заплатять податок за 1934-35. р. Опісля щороку будуть відписувати таким податникам по 10 прц. податкових залеглостей аж до суми 70 прц. тих залеглостей. Відтак комісія приняла [illegible] проєктів податкових законів.

Катастрофа корабля з бензиною.

АТЕНИ, 16. 3. ПАТ. Корабель зі 70 тонами бензини, не зважаючи на сигнали з осторогою, заїхав у заборонені смуги недалеко арсеналу в Салямінї на підводні міни і вилетів у повітря з цілою залогою.

За співпрацю школи й дому.

Кілька думок під увагу батькам і вчителям шкільної молоді.

Нинішня школа і програмою матеріялу і методою навчання далеко відбігає від школи передвоєнного часу. Предмети, що колись були побічними, надобовязковими, чи тільки поручуваними, стали тепер обовязковими й особливої ваги. Методу механічного навчання і вичерпання підручника тепер заступила система лабораторійних досвідів, наукові відчити й реферати, читання виховної літератури і преси, організація наукових секцій і гуртків громадянської праці. Молоді полишено багато свободи і вона має нині багато нагод проявити свою індивідуальну зрілість та громадянську життєздатність.

З цього приводу нераз нині чуємо нарікання батьків. Кажуть: нинішня школа, хоч мучить дітей до полудня і займає пополудневими заняттями, вчить того, чого не треба, завдає багато матеріяльних видатків і коштів, ученики не вміють головних предметів, нема дисципліни, молодь ходить люзом, молодь розпущена. За нас було інакше. Школа добре натискала, ученик учився і щось знав.

Та все це лиш позірний погляд. Не мають слушности батьки, ставлячи себе за приклад. За них був інший час, нині він інший і ще інший буде. Колись для догіднішого життя вистачив шкільний диплом. Зате нині ми бачимо, як часто люди з гіршими дипльомами, а то й без дипльомів, займають важні посади, високі становища, а люди з найкращими дипльомами відсунені на бік. Людям з дипльомами здобувають посади люди без дипльомів. Чому так? Бо не йде за паперовий дипльом, але за життє-

ву справність. І саме нинішня школа поставила собі за завдання навчити ученика цієї життевої справности, видобути з нього всі творчі здібности і спрямувати до самостійного життя. Можуть у будуччині прийти ще складніші життеві обставини, серед яких вдержаться справніші, міцніші; зате непорадні у житті, несправні в скрутному положенні як слабші впадуть, згинуть.

У нас реміснмк, щоб відчинити власний варстат праці, мусить перейти означені літа науки та здобути цілу низку дипльомів і патентів. Але може чоловік здобути високий напр. інжинірський дипльом і не вміти розробити цементу, щоб видержав поверхи. Зате американці справляються коротше. Ставлять чоловіка перед людей і відразу кажуть йому: „Покажи, що вмієш! Зробиш діло як слід, то й відчиняй варстат!"

Нинішня школа має не тільки навчити ученика предмету і видати на нього дипльом, але й має дати цьому ученикові зброю в руки, з якою він передерся би через тверде життя. А тою зброєю є гарт духа і тіла, життева відвага і сміливість, життева веселість та охота, справність, меткість, ініціятива, всебічна культура і самоосвітня праця. Учитель має тільки помагати і доораджувати ученикові у розвою його індивідуальних вартостей.

Тому нинішня школа звертає особливу увагу на руханку, всякого роду спорти і прогульки, щоб ученик осмілився до життя і загартував свої мязи. Бо що йому прийде з дипльому, коли сам буде хорий? Школа звертає увагу на ручні роботи, щоб ученик спробував ремесла і вмів у житті оцінити працю інших людей. Звертає увагу на хор і музику, як найважніші чинники культурної розривки і веселости. Влаштовує чайні вечорі для навчання товариськости, культурної форми і доброї поведінки. Закладає домашні читальні, кооперативи і щадниці, щоб ученик заправлявся заздалегідь до зорганізованої, громадянської роботи. Дає читати пресу для поглиблення знання й орієнтації у громадянському житті і соціяльних течіях. Наказує ученикові зложити промову, виголосити відчит або реферат, щоб він навчився говорити, своїм знанням поділитися з іншими, осмілився забирати голос, публично виступати й себе в потребі обороняти. Загалом нинішня школа — це наче маленька громада чи держава, де ученики самі собою правлять.

Школа дає ученикові більше, як родичі. Бо школа — це емануація громадянських змагань. А всеж таки родичі негодують на школу. Подекуди може навіть мають рацію. Бо всяка переміна, новість та експерименти у початках потягають за собою ріжні недостачі, хиби і невдачі, що відємно можуть відбитися на самій молоді. Та коли є деяка вина по стороні школи, то мабуть ще більша по стороні родичів. Родичі, віддавши дитину до школи, не хочуть цікавитись нею. Мовляв, школа за дитину відповідає. А школа каже: „Ні! Ви, родичі, за дитину відповідаєте! Дитина більше перебуває дома, як у школі". Коли дитина зле веде себе на вулиці або публичних місцях, то в першу чергу родичі повинні звернути на неї увагу. Вони обовязані знати за свою дитину. Бож учитель не поліцай, щоб слідив за дитиною і карав.

Школа просить родичів дітей до співпраці. В тій ціли творить комітет батьків, клясові патронати, влаштовує конференції з родичами, дає відчити, реферати; запрошує їх на шкільні імпрези, учнівські гри й забави, запрошує до шкільної читальні, тощо. Школа кличе до батьків: „Приходіть до нас, поможіть нам виховувати ваших дітей, розказуйте, радьте: Затіснім шкільне виховання з домашнім!"

На жаль, багато родичів, колиб не нота і патент, навіть на інформаційну конференцію не прийшлиб. І саме в цьому криється причина, що молодь кульгає. Дитина обертається довкола двох світів, себто школи і дому, які себе не розуміють, і шукає собі третьої фіртки — для самоволі. Тому треба би родичам більше зацікавитися школою, її працею, духом і змаганням. Треба приступити до співпраці у вихованні молодого покоління. Треба помогти матеріяльно і ще більше морально. Розвиньмо передовсім рідну школу, бо тільки вона може бути еманацією змагань українського громадянства! Доможім нашій молоді здобувати не паперові дипльоми, патенти і векслі на майбутні гроші, але відразу дібратися до дзвінкої монети, якою є всебічна культура і життева справність!

О. Горицвіт.

Китиця нових податків зростає дальше.

На останньому засіданні сойму найшовся цілий ряд нових законопроектів уряду, в тім найбільше нових податків. Між предложеннями уряду є і проекти на уморення або розложення на рати дотеперішніх податкових залеглостей. І так дня 15. березня на порядку нарад скарбової комісії обговорювали ось такі нові податки: 10 проц. податок до стемплевих оплат і податків посередніх, як також 15 проц. додатку до податків безпосередніх враз зі спадковим і даровизн; збільшення крізового додатку від державного податку доходового; оподаткування товщів; шарварки; ґрунтовий податок; нова внутрішня позичка і т. д.

ЗБІЛЬШЕННЯ ПОСЕРЕДНІХ І БЕЗПОСЕРЕДНІХ ПОДАТКІВ.

На першій точці нарад скарбової комісії найшовся вище згаданий 10 проц. додаток від стемплевих оплат і посередніх податків, як також 15 проц. додатку до податків безпосередніх разом зі спадковим і від даровизн.

У дискусії над цим законопроектом забрав голос **пос. З. Пеленський:** Здавалося, що по цьогорічній буджетовій дискусії, в якій представники проурядової більшости, а також і урядові чинники висказувались, що вже прийшов час, коли треба заперестати накладати на населення нові податки, а головно по заяві генерального референта буджету пос. Медзінського на пленумі сойму, що його клюб противиться новому додаткові до ґрунтового податку, здавалось, що тим разом уряд вицофає всі свої законопроекти нових податків. Сталось цілком інакше. Новий закон передбачує затвердження дотеперішнього 10 проц. додатку від стемплевих оплат і безпосередніх податків, а також 15 проц. додатку від безпосередніх податків разом зі спадковим і від даровизн. Цей новий закон є черговим уповноваженням міністра побирати згадані податки. Не маю заміру перед комісією представляти сучасне положення взагалі, а зокрема села. Ми всі це прекрасно знаємо, що до села можна примінити лише одно слово — нужда. І мимо того, що всі це знають, приходить уряд з предложенням нових додатків від податків. Вправді пан референт, як представник більшости спротивився, щоби до ґрунтового податку додано 15 проц. Має лишитись по старому, значить має бути 10 проц. Це дарунок Безпартійного Бльоку 5 проц. для майбутніх виборців. Цим дарунком знищене село ніяк не запоможеться. Належало би знести взагалі ґрунтовий податок або звільнити його бодай тепер від цілковитого обтяження додатками. Панове маєте на кожний заклик прегарні слова про тяжке положення села, а діла показують цілком що інше. Тому уважаю за одиноко слушне в теперішній час перейти до порядку над цим законопроектом уряду.

ПІЛЬГИ В СПЛАТІ ПОДАТКОВИХ ЗАЛЕГЛОСТЕЙ.

У дискусії над тим законопроектом пос. З. **Пеленський** м. ін. сказав таке:

Проект закону, який тепер розглядаємо, є доповненням закону з 1932 р., коли то сойм ухвалив повновласти для міністра зменшувати, чи пак розкладати на рати залеглі податки. Вже тоді мав я честь в імені Українського Клюбу звернути увагу, що цей законопроект не доведе до нічого, бо справу треба вирішити ґрунтовно, а в першу чергу для малих платників, себто селян і ремісників. Треба ці залеглости цілковито відписати, бо ті дрібні платники не платили лише тому, що в дійсности не могли. П. міністер у своєму слові сказав нам, що цей закон не поміг багато, а залеглости зросли непомірно і під теперішню хвилину виносять один міліярд триста міліонів. І тому потрібні йому далекойдучі уповноваження, щоби вже раз залагодити ці податкові залеглости. П. референт каже, що треба розтяти гордійський вузол податкових залеглостей. І цим разом новий проект не принесе бажаних успіхів. Населення так зубожіло, що не є в силі заплатити нових податків, тимбільше, що ми їх знову ухвалюємо. Дрібний платник напевно не скористає з цих пільг. Використають їх лише великі земельні власники і фабриканти-капіталісти.

Ми нераз звертали увагу на урядові убезпечення від огню і вказували на його недоцільність. Цим разом п. міністер вимагає повновласти, щоби міг уморювати, зглядно розкладати на рати залеглости від обезпечення. І цим разом скористає ніхто інший як капіталіст, бо з селянина стягнено через екзекутора вогневу премію, з якої він у випадку не може скористати, бо урядова асекурація не виплачує нераз і пів року погорільцям. Найвищий час скінчити з цим урядовим обезпеченням від огню і вернути до европейських звичаїв, себто добровільного обезпечення в товариствах, які це завдання сповняли знаменито і не потребували аж допомоги міністра в стяганні обезпеченевих премій.

При кожній нагоді ми звертали увагу, що вимір податків за високий і що населення з тих причин не може платити податків. Коли Український Клюб ставив внесення на відписання податкових залеглостей або при кожній нагоді жадав того, то тоді говорено нам з урядових лав, що це демагогія. Питаю панів, що це є тепер ці урядові предложення, як їх назвати? Наші внесення ставили ми перед кількома роками і колиб соймова більшість була приняла наші внесення, напевно не було би дійшло до таких велитенських сум податкових залеглостей. Уважаємо, що широким хліборобським масам можна прийти лише в той спосіб з допомогою, коли відпишеться їм залеглі податки і в той спосіб уможливиться їм платити біжучі податки. Все інше не доведе до цілі.

На тому закінчила комісія свої обради перед полуднем, дальші обради відбувались вечором і в суботу дня 16. ц. м

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— Спеціяльна комісія ради міністрів під проводом прем. Мекдональда розглянула плян господарської відбудови і боротьби з безробіттям Льойда Джорджа. Премієр написав листа до Льойд Джорджа, щоби особисто вияснив плян відбудови.

— Премієр Мовінкель зголосив норвезькому королеві димісію цілого кабінету. Новий уряд утворить провідник робітничої партії.

— Найвищий суд у Відні засудив на кару смерти Макса Вільда і Гільдеґарду Ґесль за перепачковування вибухових матеріялів з Німеччини. Це перший присуд смерти в Австрії на жінку.

— Американський летун Віллі Пост перелетів 2.044 миль за 7 годин з Льос Анджельос до Клівленду зі скорістю 445 км. на годину.

— Максима Горкого вибрали до президії орґанізації безбожників.

— В Ґебвілері (Ельзас) прийшло до сутички між зєдиненим фронтом соціялістів і комуністів та орґанізацією Кроа де Фе. Було багато ранених, м. ін. бурмістр міста комуніст. До бійки довели комуністи, які старалися не допустити до зборів Кроа де Фе.

Вибори в Чехословаччині у травні?

Чеські ґазети повідомляють, що вибори до чсл. парляменту відбудуться по всій імовірности вже в другій половині травня ц. р.

—o—

Перед зміною грецького уряду.

АТЕНИ, ПАТ. Міністри склали свої теки прем. Цалдарісові, щоби перевів реконструкцію уряду. Кружляють поголоски, що вибори до нового парляменту відбудуться найскорше за пів року.

На Креті уряд розвязав партію Венізельоса. Ґубернатор Крети приказав усунути з урядових будинків портрети Венізельоса.

—o—

Вибив послові око.

ПАРИЖ, 16. 3. ПАТ. Вчора дійшло на політичнім вічу в Етанпь до крівавої бійки. Коли радикальний посол Ейбель виходив на трибуну, підбіг до нього власник крамниці Ґардон і вдарив його кулаком в око. Шкло розбитих окулярів тяжко зранило око і тому послові перевели операцію, так, що він утратив око. Пос. Ейбель відогравав визначну ролю у радикальній партії. Ґардона арештувала поліція.

Ширіть наш часопис!

З української преси.

Неприизнаний „ґеній".

Дмитро Паліїв може служити за приклад для всіх, як у наших важких часах не слід тратити гумору — і самому веселитись і собою людей розвеселяти. В останньому числі „Батьківщини" з 14. ц. м. він дає новий доказ своєї бадьорости і віри — віри не так може в український нарід та його життєву силу й здоровий самозберігаючий інстинкт, як у себе самого, як спасителя народу.

Бо згадана стаття під патетичним наголовком „Хіба сліпі не бачуть" складається з двох частин. У першій із них автор цитує листа анонімового „визначного члена одної з політичних партій", в якому в надзвичайно чорних красках описані відносини в місцевості того діяча (до речі: це дуже кепський доказ моральних вартостей і громадських кваліфікацій „визначного члена" якоїсь партії, коли він звертається до Дмитра Паліїва з покликом „розвалити ті дряхлі партійні будки"!!). Після ствердження, що всьому винні політичні партії (та промовчавши, що левину частину відповідальности за політику провідної української партії впродовж довгих літ несе саме він, Дмитро Паліїв, і що та відповідальність тяжить на ньому по нинішній день, бо й наслідки тої — доброї чи злої — політики сягають по нинішній день), — Дм. Паліїв бачить вихід із того загального „розвалу" у розвалі партій, який переведе він, недавній чільний член одної партії і нині фактичний ватажок другої партії. Жаліється при тому, що його заслуг при розвалюванні партій (як партійний чоловік) земляки не хотять признати й відповідно нагородити. Але хвилеву погідну вдачу, Д. Паліїв потішає себе:

„...Це не диво. Перегляньте історію світа, а побачите, що завжди нові ідеї, нові сили, що приходили на зміну старим — звалися „отаманією", „анархією", „безглуздям". Чи в нас може бути інакше? Ні! Бо старий загибаючий світ партійництва не є здібний сам себе заперечити. Бо тут грають головну ролю не загально національні справи, але вузько-партійні й особисті..."

Свята правда: історія світа знає безліч прикладів, коли автори нових ідей і нових винаходів не находили у сучасників признання. У своїй скромності Дмитро Паліїв забуває лише додати, що *це були ґенії*, яких сучасні їм смертники пересічної міри не могли зрозуміти. На людську малечність може чейже нарікати і дух Сократа і Ґалілея. І князь Савойський зміг проявити свій військовий талант лише випадково, та й Ваґнер став світовою славою аж після смерти і можна без стриму вичисляти *непризнаних ґеніїв*.

В одному каже Дмитро Паліїв правду: що його не розуміють. Ніяк ніхто не всилі второпати рішень та щораз нових „гоцків-кльоцків" того ґенія. Ніяк теж не можна зрозуміти, як людина, яка всіми способами старається збільшити ряди своєї партії, може вести кампанію проти партійництва і як саме така людина може висувати закид, що „вузько-партійними й особистими" інтересами кермуються старі партійно-політичні угруповання, які в історії народу мають записані цілі сторінки національно-політичного відродження, всієї громадської орґанізації, культурного й господарського здвиту!

Не розуміють Паліїва — це правда. Але й ґенієм він напевно теж не є і мабуть не треба аж будучих поколінь, щоби цю правду ствердили. Він похожий радше на того героя з гуморески Чехова, який зробив ґалабурду на те, щоби „стояти в ґазеті" і був страшенно гордий, що йому вдалася та штука. Навіть не Геростреат, а такий малесенький провінціональний амбітник, що має „розмах" вписувати себе до „історії світа"...

*

Коли мова про Дмитра Паліїва, то варта при нагоді навести досить цікаву характеристику „ідеольоґії" „Батьківщини" (так і названо ту статтейку „Ідеольоґія Батьківщини") у тижневику Вацлава Мейбавма „Нове Часи" з 19. ц. м. Читаємо там буквально:

„Пан Паліїв, якому стало ніяково у звязку з нашим становищем супроти його ідеольоґії, що її висловлює „Батьківщина", та відгуками нашого голосу в українській пресі, завертає і дає своєму тоталізмові специфічну постать. Не наслідуємо вас, поляки — вияснює. Наслідуємо італійців, німців і т. д. І признаємо не тоталізм держави, лише тоталізм нації, а це велика ріжниця!

„Гаразд, але п. Паліїв свою „боротьбу з партійництвом" — українським веде, проводити її може тільки в рямцях польської дійсности, в якій живе і діє той український „фашист". Колиб Польща була дальше державою ліберальної соймократії, то „боротьба з партійництвом" п. Паліїва була би нісенітницею. Такою самою нісенітницею, як той „тоталізм" народу, бож там, де є тоталізм, там є політична система, правна норма, словом — держава. А що ми є в Польщі, а не на місяці, оже тоталізм *тут* може бути тільки тоталізмом державно-польським".

Треба признати, що справді польська сторона інакше теорій п. Паліїва розуміти не може, а сторона українська їх взагалі не розуміє. Трудно — в „історії світа" було чимало випадків такого непорозуміння...

Михайло Грушевський та його діяльність

на західно-українських землях.

Промова д-ра Зенона Кузелі на Жалібній Академії, уладженій Українським Науковим Інститутом у Берліні.

Коли сьогодні вся Україна хиляє з глибоким жалем голову перед тінями великого українця, що своєю визначною працею та невсипучою діяльністю завершив духове зєдинення всіх українських земель, а зокрема Наддніпрянщини й Наддністрянщини, що знайшло свій найкращий вислів у пропамятному акті політичної злуки східних і західних українських земель, то чи не ще більшою жалобою з приводу смерти Михайла Грушевського повинні вкритися західно-українські землі, для яких він присвятив 20 найкращих років свого всестороннього та багатозаслуженого життя. Два десятиліття передвоєнного підйому західно-українських земель з їх центром у Львові звязані нерозривно з іменем і працею великого покійника, що виходила далеко поза вузькі рамці наукового й культурного життя й відбилася непромиваючими слідами на всіх ділянках галицького національно-культурного розвитку, поглиблюючи й поширюючи його русло, оживляючи його новими ідеями, виповняючи його новим змістом і здобуваючи йому належне розуміння і признання між своїми.

Діяльність Грушевського в Галичині розпочалася в 1894-му році з його приходом в осени цього року на професора історії Східної Европи „з особливою увагою до історії України" на львівському університеті й дуже швидко прибрала загально-громадські форми. Проф. Грушевський відразу зачав читати на університеті курс української історії, починаючи від джерел до історії України, щоб як сам каже в передмові до першого тому своєї „Історії України-Руси", дати загальний образ нашого минулого, але не обмежився до звичайного викладання та ведення семинаря, як це робили інші між іншим і деякі українські професори, а старався використати своє високе „наукове" становище для українських національно-громадських цілей, концентруючи свою наукову працю в громадській інституції, в „Науковому Товаристві ім. Шевченка", що, основане в 1873-му році з часах, коли, як казав Грушевський, „можливість української культури стояла під знаком запитання", саме перед приходом Грушевського перемінилося з кінцем 1892 року з літературного в чисто наукове. „Наукове Т-во ім. Шевченка", що зачало ставити щойно перші слабі кроки, не проявляючи зрештою відповідної життєвої енерґії, набрало з приходом Грушевського відразу великого розмаху й розбудовувалося з кожним роком, особливо, коли Грушевський у 1897 році обняв провід Товариства й перевів у слідуючому році його ґрунтовну реорґанізацію на зразок західно-европейських академій. В „Науковім Т-ві ім. Шевченка" утворено три наукові секції, фільольоґічну, історично-фільософічну й математично-природописно-лікарську, а при них цілу низку фахових комісій та підкомісій, археольоґічну, археографічну, етнографічну, статистичну, юридичну, мовну,

бібліографічну і т. д., що під проводом або за почином Грушевського розвинули живу науково-організаційну та видавничу діяльність. Ще перед тим, у 1895 році, перебрав Грушевський від Олександра Барвінського редакцію наукового органу Товариства — „Записок", якого вийшло впродовж 1892, 1893 і 1894 року ледви чотири невеличкі томи, перемінив його зараз на обемистий двомісячник і поставив його своїм трудом і знанням на високому рівні найкращих подібних европейських журналів. За час від 1897—1913 р. Грушевський зредагував і видав 112 томів (від 5—116) „Записок", обєднавши коло них усіх українських учених і багато чужинців. Грушевський помістив тут чимало власних праць, заміток, матеріялів та вложив велику силу тяжкої редакційної роботи в праці молодших наукових співробітників, яких особливо притягнув до співробітництва до найбільшої цінности „Записок", до сталого відділу рецензій та рефератів, що під зручною та вмілою рукою Грушевського незвичайно причинилися до наукової освіти молодої генерації.

Побіч „Записок" Грушевський покликав до життя цілі серії наукових видавництв, між іншим цінні „Збірки" історично-фільософічної й фільольогічної секції та окремі публікації поодиноких комісій. Для характеристики його великої організаційної та фактичної наукової праці вистарчить тільки перечислити найважніші публікації тодішнього „Наукового Товариства ім. Шевченка" і згадати, що під рукою покійника та при співучасти Франка, Гнатюка й Вол. Левицького появилося за той час до 500 цінних наукових томів, між іншим 16 томів „Збірника іст.-фільос. секції", де видруковано 7 великих томів його „Історії України-Руси", кільканацять томів „Історичної Бібліотеки", 7 томів „Джерел до історії України" (в тім 4 томи історичних матеріялів, зібраних Грушевським), 7 томів „Українського Архиву", 7 томів „Памяток української мови й письменства", 35 томів „Етнографічного Збірника" й 14 томів „Матеріялів до української етнольогії", що завдячують багато науковій ініціятиві Грушевського, до 20 томів „Збірника фільольогічної секції", 8 томів „Української Бібліотеки", понад 20 томів видань правничого змісту, 3 цінні томи „Студій з поля суспільних наук і статистики", а крім цього кільканацять томів інших фахових видань. Усі ці видання дістали високу оцінку в ученому світі й придбали „Науковому Товариству ім. Шевченка" славу й значіння Української Академії Наук, хоч цього титулу, не зважаючи на обіцянки австрійського уряду, не вдалося здобути.

Цю велику, надміру працю, що переходила сили одиниці, зміг Грушевський при всій своїй надзвичайній працездатности, небувалій плідности та легкости концепції виконати тільки завдяки свому великому організаційному талантові приєднати для праці у Товаристві майже всіх тодішніх українських учених російської та австрійської України та виховати ціле нове покоління молодих учених, особливо істориків, так що „Наукове Т-во ім. Шевченка" стало перед війною, чверть століття, головним огнищем української науки на цілому просторі українських земель. Зі школи Грушевського вийшли між іншими такі визначні галицько-українські наукові сили, як Степан Томашівський, Мирон Кордуба, Іван Крипякевич, Іван Джиджора, Іван Кревецький, Омелян Терлецький, Василь Герасимчук, Микола Чубатий, що є сьогодня прикрасою української історіографії.

Велику організаційну силу й зручність проявив Грушевський в організації участи українських учених з Галичини й Буковини у київському та чернигівському археольогічних зіздах 1899 і 1902 р. Коли українців туди не допущено, Грушевський випустив усі українські реферати окремими томами, приблизно до 30 на кожний, в виданнях НТШевченка, показуючи тим, як сам пише „славенському й західноевропейському світові нашу культурну дозрілість, наявність власної української науки та кадри національно настроєних робітників, готових відізватись на кожну актуальну наукову проблему. Це тоді був факт незвичайної ваги та прийшов у відповідній хвилі". „Завдяки йому", як пише Грушевський у ювилейній статті „З нагоди 150-ої книги Записок" (Львів 1929), „в передреволюційнім смерку, саме перед революцією 1905 року українське питання, поступлят національних прав українського народу узброївся таким серіозним аргументом як наявність української науки. Коли поява Шевченка, як влучно відізвався один достойник, сама собою рішила проблему української літератури, Товариство його імени не дискусією, а фактом доказало теорему повноти української літератури, в мент, коли недержавні народи Росії звільнялися з обмежень, наложених царським режимом".

Загалом Грушевський умів давати ініціятиву й переводити ініційовані справи при допомозі зручно підібраних і звичайно відповідно підготованих співробітників. Сюди належить між іншим організація архівних та етнографічних розслідів і подорожей, на які Грушевський все находив потрібні фонди, подібно як і на наукові стипендії для молодих адептів науки, оскільки вони виявили відповідні спосібности.

З цією метою покликав він до життя академічний фонд і дав почин до заснування „Академічного Дому". Особливу увагу звертав Грушевський на наукові варстати праці, бо як практичний учений знав добре, що без них (так само як і без „монети" на прожиток) неможлива ніяка наукова праця. Для цього розбудував бібліотеку, що скоро, дорогою обміну, даруnків і купна перейшла 100.000 т. україніків, заснував наукову робітню, створив музей та купив для їх приміщення новий дім при вул. Чарнецького, вміючи так у цьому як і в інших випадках вдістати гроші не тільки від австрійського уряду, але й від своїх багатших земляків. Коли ще згадаємо, що заходом Грушевського поставлено на належній висоті власну друкарню й переплетню та зорганізовано щойно якслід книгарську справу, то матимемо загальний образ тієї великої неоціненої праці покійника як голови НТШевченка і організатора наукової праці в Галичині.

Зенон Кузеля
(Докінчення буде)

З польської преси.

Перспективи українського терору.

Під повищим наголовком у „Бунті Млодих" з 5. ц. м. находимо статтю В. Пажимірського, автора численних статтей на українські теми у тому часописі, м. і. недавньої статті п. н. „Україна мусить бути вільною".

Автор вяже справу української терористичної акції тісно з відгуками, які викликали у світі останні великі терористичні акти, як убивство короля Олександра, Кірова та мін. Перацького. Покликуючись на відповідні заяви й постанови та на настрої у поодиноких краях, автор підкреслює факт, що з моментом підписання польсько-німецького пакту та останньої женевської дебати з приводу югославянської скарги на Угорщину, українська революційно-терористична організація втратила грунт у Німеччині й Чехословаччині, де досі могла діяти як із вигідного для себе запілля. Пригадуючи відносини між Польщею та Румунією і Польщею та Совітами, зокремаж специфічні відносини у Совітах і московсько-українську ворожнечу, автор стверджує, що український протипольський терор втратив усі свої дотеперішні „випадові брами". Стаття кінчається таким уступом:

„Для українського терору у Польщі добра конюнктура минулася і він повинен помалу щезати. Може будуть деякі спорадичні випадки для підкреслення, буцім то терористична акція може бути ведена у кожній ситуації, зрештою згідно з гаслом ОУН „чим гірше, тим ліпше", але це не може змінити доконаного факту, що корисна конюнктура для українського терору у Польщі вже минулася. І чим швидше зрозуміють це українські терористи, тим краще для них. Ніхто цим не жадає від українського громадянства виректися остаточної своєї цілі — самостійної української держави, що обхоплювалаб усі українські землі. Їх невелика частина, бо ледви 1/4 іствує нині в границях Польщі і Польща не пересуджує, яке буде її становище до проблеми зєдиненої України. Однак треба тямити те, що тільки і в часі великих міжнародніх перемін повстають нові державні організми і що проблема української самостійности не є проблемою тільки польсько-українською. Новітня історія ще не поставила на черзі дня вдруге української справи і поки це не станеться, слід сьогодні може більше ніж колинебудь памятати, що будучи українцем — українець є одночасно польським громадянином".

У повищих, безперечно цікавих, міркуваннях, в яких українська проблема трактована поважно і гідно, як проблема великої міжнародньої ваги та в яких автор займає до українських визвольницьких ідеалів дуже пристойне становище, — бракує ще один уступ. А саме — про психольогічні передумови терору та всі інші обективні дані, не тільки міжнародньо-конюнктуральні. І про те, що й польська сторона може своєю внутрішньою політикою дечим причинитися до усунення українського тероризму — не тільки засобами адміністраційно-політичними, які — здається — показалися досі засобом не конче найкращим. І промовчав автор, якими саме шляхами повинна йти польська національна політика, щоби тих психольогічних передумов і обективних внутрішніх умовин не підсилювати.

„Діло" проти... „УНДО".

Львівський дописувач „Курієра Варшавського" з 16. ц. м. подає таку сензаційну вістку:

„**Пересторога.** Тутешнє „Діло" перестерігає своїх земляків в Америці, щоб вони не складали грошей на УНДО, яке веде деструкційну роботу в Польщі і приносить шкоду тутешнім українцям".

Виринає питання: або це друкарський чортик і вина лише варшавського коректора, або доказ капітальної „зорієнтованости" в українських справах львівського кореспондента згаданого варшавського часопису. Перемішати ОУН з УНДО це всетаки подвиг неабиякий.

Плян господарської відбудови і боротьби з безробіттям.

Меморіял Льойда Джорджа до уряду

ЛЬОНДОН, 16. 3. ПАТ. Льойд Джордж скінчив свій плян господарської відбудови і боротьби з безробіттям. Його секретар передав меморіял британському урядові і прем. Мекдональдові. Найближчого тижня кабінет розгляне плян Льойда Джорджа і покличе окремий підкомітет. Льойд Джордж запевняє в дружбі Мекдональда, що зможе особисто дати вияснення премієрові у цій справі.

Тайний договір між СССР і Японією.

БЕРЛІН, 16. 3. ПАТ. Спеціяльний кореспондент видавництв Шерля повідомляє зі Шангаю, що в звязку з парафуванням большевицько-японської умови у справі продажі східно-китайської залізниці СССР і Японія підписали додатковий договір, який держать у тайні. Кажуть, що договір передбачує розброєння у прикордонній сибірсько-манджурській смузі. Крім того Японія зобовязалась в імені Манджу-Ко не підготовлятись до збройного захоплення Монголії. Японія зріклася дальшої експансії до середущої Монголії. Згаданий кореспондент запевняє, що цей договір є новим козирем мін. Гіроти в його політиці азійського бльоку і звернений проти англосаської дипльоматичної гри, яке змагає вислати позичку для Китаю.

Конференція Українбанків у Львові.

Дня 6. березня ц. р. відбулася в салі Української „Бесіди" у Львові конференція представників Українбанків у справі заключування конверзійних договорів. У конференції взяло участь 25 представників.

Нараду відкрив голова Надзірної Ради Центробанку д-р Михайло Волошин і запросив до проводу пп. директорів: д-ра Костя Левицького і Остапа Луцького. Секретарювали пп. заст. директора Маркіян Кисілевський зі Львова і директор Бехметюк із Делятина.

Докладний реферат про заключування конверзійних договорів з поясненнями законів і відносних інструкцій виголосив п. директор Центробанку *Омелян Саєвич*. По рефераті приступлено до дискусії, в якій промовляли і ставили запити: дир. Жук з Нового Почаєва, д-р Дудикевич з Бібрки, директор д-р Кривуцький зі Львова, дир. Гораль із Борщева, дир. д-р. Блажкевич із Дрогобича, дир. Пашкевич із Коломиї, адвокат Петрушевич зі Львова, дир. Вишневський зі Станиславова, дир. Богачевський із Рави Руської, дир. Гасюк із Жовкви, д-р Пеленський з Коломиї, дир. Лилик з Надвірної, дир. Копцюх із Бережан, д-р Лисий з Тернополя, дир. Іжицький зі Львова, дир. Козак з Теребовлі, дир. Сеник з Городенки, дир. Кметь із Тернополя, дир. Бойда з Мостиськ, дир. Харамбура з Яворова, дир. Луцький зі Львова і дир. Кохан із Сокаля.

На ставлені запити давали вияснення: референт дир. Ом. Саєвич, дир. д-р Кривуцький, д-р Кость Левицький і дир. Остап Луцький. Дальші пояснення й інструкції, що будуть потрібні, має видати Центробанк у своїх звідомленнях.

Побажання, висказане учасниками конференції, щоби всі конверзійні договори предкладати Акцептаційному Банкові тільки через Центробанк як безпосередню установу, — не може бути переведене з тих причин, що вже деякі наші Українбанки як „Дністер" у Львові, Українбанк у Тернополі й інші виєднали для себе безпосередність, щоби вносити конверзійні договори від себе до Акцептаційного Банку і виєднувати для себе акцептаційні кредити, та ці догідности вказують на більшу справність і користь для нашої кредитової кооперації, як усі Українбанки, що мають до цього приписані вимоги негайно виєднають для себе право безпосередности в Акцептаційнім Банку. За цим є також наш Ревізійний Союз Українських Кооператив, який такі прохання опініює з доручення Акцептаційного Банку.

З дальших побажань вирішено що справа книжкового контування конверзійних позичок, покрема дочислених до довжного капіталу відсотків, має бути пояснена Центробанком у порозумінні з Ревізійним Союзом.

Далі, Українбанки мають обовязок поучити низові кредитові кооперативи про заключування конверзійних договорів.

Вкінці, має бути скликана *пресова анкета* у Львові для поінформування нашої преси про обовязки рільничого населення до сплачування рільничих довгів, обнятих конверзійними договорами, як також іншими добровільними договорами.

Манджурські консулі в С. С. С. Р.

ДАЙРЕН, 16. 3. ПАТ. Манджурський „Деллі Нюз" повідомляє, про успішні переговори між СССР і Манджу-Ко у переговори між СССР і Манджу-Ко у Манджу-Ко у Благовіщенську, Читі і Владивостоку. Уряд СССР признав екстериторіяльність тим станицям, хоч ще не признав Манджу-Ко де юре.

Де не вільно відбувати кооперативних анкет.

Нижче наводимо розпорядок городенського старости, який наглядно вказує, в яких обставинах приходиться нам працювати навіть на економічному полі в Городенщині, відколи старостою став п. Скшинський. П. староста знає одно слово: „забуржене спокою" і це слово — непереможна тема для всякого прояву культурно-освітнього життя в повіті. Замітне те, що напр. в деяких селах „забуржене" не грозить і там могли анкети відбуватись без найменших перепон. Ще цікавіше, що напр. у Тишківцях анкета могла бути в чит. ч. 1., а в чит. ч. 2. вже загрожувала публичному спокоєві. І ще одно. Під анкети призначено в дозволі староства читальняні домівки. В Семеківцях саме помер тоді чоловік у хаті, де міститься читальня. Командант місц. постерунку п. Троєк не згодився, щоб анкету відбути в іншому місці, бо на це, мовляв, треба окремого дозволу.

З анкетами їздив представник коопер. фабрики паперців „Калина" у Тернополі та фабрики мила „ЦС", якого завданням було пропаґувати рідний промисл. З наведеного видно, що ця акція не зовсім подобається. Ось той розпорядок:

Starosta powiatowy
horodeński.

Horodenka, dnia 27. lutego 1935.

Do Powiatowego Sojuzu Kooperatyw na ręce
Pana Iwana Semkowa w Horodence.

Na zgłoszenie z dnia 25. lutego 1935, zawiadamiam, że na zasadzie art. 9. ustawy o zgromadzeniach z dnia 11. marca 1932 r. Dz. U. R. P. № 48 poz. 450 zakazuję odbycia zgromadzeń, t. zw. ankiet kooperatywnych, w Żukowie, Łuce,

Д-р ЕВГЕН ОЛЕСНИЦЬКИЙ. 35

СТОРІНКИ З МОГО ЖИТТЯ.

Староста Ґалецький був у клопоті, бо не міг винайти проти мене кандидата. Вкінці зголосився на це начальник повітового суду в Журавні, Кароль Абанкур, характером зовсім подібний до Дідушицького, готовий на всі способи, завзятий шовініст. За ним розпочалася в Жидачівщині кольосальна аґітація, а що про нього нічого доброго не можна було сказати, то аґітували, видумуючи ріжнородні клевети на мене.

Староста Ґалецький, той сам, що в зимі ще пив моє здоровля як жидачівського посла, що на вечерницях Шевченка в Жидачеві, на яких я промовляв і де співала Сальомея Крушельницька як своячка нотаря Савчинського, належав до вечеркового комітету і носив жовто-блакитну кокарду, тепер аґітував завзято проти мене, викрикуючи: Oleśnicki nie może być wybrany posłem, bo jeździł do Pragi i tam połączył się z Czechami, którzy zrobili bunt przeciw Najjaśniejszemu Panu. А рівночасно в Кохавині, голоснім польськім відпустовім місті, до якого стягався на сором наш нарід і зїздилися наші священики, кричали польські ксьондзи з проповідниці: Oleśnicki szatan, ateista, nihilista!

Та завзята аґітація проти мене розпочалася щойно на тиждень перед виборами. Передтим була загальна гадка між усіми, також серед поляків та урядовців, що я буду вибраний. Щойно на який місяць перед виборами покликаний був Ґалецький до Баденього і вернувшись, заявив Савчинському й іншим русинам у Жидачеві, з якими жив, що мої вигляди стоять зле, що Бадені заявив, що конче треба, щоб я до нього поїхав і з ним поговорив, інакше мусітиме всіми засобами мене поборювати. Мої жидачівські прихильники напирали на мене, щоб я таки доконче поїхав до Баденія, та я заявив рішуче, що під ніякою умовиною того не зроблю і тоді Ґалецький сказав, що ані я, ані Давидяк перейти не можемо.

Та проте повалення мене здавалося неможливе. Ввесь повіт був за мною; на зборах у Жидачеві, в Журавні і в Миколаєві ухвалено одноголосно мою кандидатуру, а вислідн правиборів не були зовсім злі. Правда, ті три містечка дали виборців нам противних, переважно жидів, одначе вибори по селах випали для мене загально добре. Були і там зловживання, одначе менші, як у Стрийщині, і була загальна опінія, що Давидяк правдоподібно впаде, а я таки вийду напевно. Я й сам був тої думки, особливо, коли на зборах, які відбулися чотири дні перед вибором у Заболотівцях під Жидачевом, зібралася більша частина виборців і всі при влаштованім пробнім голосуванні віддали голоси на мене; там кожний з них дав руку і слово чести в присутности цілого збору, що додержить слова. Отже я мав більшість таку певну, як собі це лиш можна представити.

В 15 літ після цих виборів говорив я про них з Баденім, який тоді не був уже ніякою величиною і сидів зі мною в соймі. Він признав мені отверто, що дав приказ Ґалецькому мене тоді повалити, одначе зробив це на горячу просьбу Барвінського, що представив мене перед ним страшним чоловіком, який, увійшовши до сойму, розбив би був напевно заключену Барвінським з Баденієм угоду і попсував би цілу політику нової ери. Я знав, що Барвінський був противний мому виборові, та все таки не вірив і не вірю, щоби він міг був так далеко посунутися. Автім знаю Баденія як великого брехуна, тому тяжко мені повірити, щоб те, що він на своє оправдання говорив, було правдою.

(Далі буде).

Niezwiskach, Podwerbcach, Piotrowie, Żydaczowie i Tyszkowcach, ponieważ odbycie tych zebrań w wymienionych gminach zagrażałoby spokojowi i porządkowi publicznemu.

Odnośnie do ankiet w innych zgłoszonych miejscowościach ostrzegam, że mają być zaniechane wszelkie przemówienia, mające cechy polityczne, jakkolwiek pozornie nawiązane do spraw organizacji gospodarczych, jak to miało miejsce na poprzednich ankietach.

Niestosowanie się pociągnie za sobą rozwiązanie zebrania, a ponadto skutki karne w stosunku do zwołujących i przewodniczących zebrania.

Od niniejszej decyzji przysługuje prawo wniesienia odwołania do Pana Wojewody w Stanisławowie za mojem pośrednictwem w ciągu dni 14 od dnia następującego po doręczeniu.

Za Starostę powiatowego:
Baranowski wr.

—o—

НОВИНКИ

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів, Хорущини 3**, поручає: коцдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матераци по 7 зол. 639 49-100

— **ВШ. Клієнтам фірми О. Онисько** — при вул. Галицька 20, — подається до ласк. відома, що склад порцеляни і скла по найдешевших конкуренційних цінах під фірмою „Кереміка", Руська 18 — є під управою О. Ониська і поручається ВШ. Громадянству. Просимо памятати: вул. Руська 18, напроти входу до Усп. Церкви! 1053 8—10

— **Першорядне фризієрське і косметичне** заведення для Пань і Панів Т. Кутковського, Сикстуська 14. Тел. 106-88. 1119 2-15

— **Вечір пісень та оперових арій співачки Іванни Синевської-Іваницької**. В програму того вечора, що відбудеться в неділю 17. III. в год. 20-тій в малій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка входять: по раз перший виконувані або мало відомі у нас твори, а то пісні виключно українських композиторів: Лисенка, Степового, Косенка, Людкевича та Н. Нижанковського та оперові арії Бетовена, Россінія, Вердія, Пучінія та Дебісі. Фортепяновий супровід обняв д-р Н. Нижанковський. Вступ вільний за програмкою в ціні 1.50 зол. 1126 2-2

— **В обіймах смерти**. Сторож Н. запримітив учора над ранком замерзлого безробітного, майже без ознак життя. В будці, коли його натерли, дали йому теплої кави „Пражінь" і він хутко очуняв. Лікар ствердив, що в тім випадку врятувала йому життя лише кава „Пражінь", яка має багато високовартісних віджичних складників. 442

— **Хто перший відвідає український магазин** взуття „Такт", Львів, Ринок 43, де також на замовлення виконують всі шевські роботи солідно, дешево й скоро — даю 2°/₀ на Рідну Школу. 1132 1-13

— **1/2 л. молока (МС)**, 2 дкг. масла (МС), 5 дкг. цукру і 1 будинь „Ароза" дадуть вам смачну і поживну лакоминку, коли посвятите 3 хвилини часу на її приладження. 1091

— **Затроїлося 100 осіб.** З провінції наспіли вісті, що десь затроїлося смертельно 100 осіб. Це здебільша діти, які купили цукорки, що їх виробляли потайки якісь невідомі люди. В цукорках була червона отруйна фарба, але в такій скількости, що всі, хто лиш тільки зїв кілька цукорків, діставав сильні шлункові болі і його мусіли відвести до лічниці. Лікар, що оглянув хорих, поручив їм їсти тільки цукорки „Фортуни Нової", що є незрівнані якістю і до яких можна мати певне довіря. 1130

— **Велика вистава стрілецьких памяток**, яку перевезено зі Львова до Станиславова та приміщено в просторих 6 салях колишньої каварні „Асторія" при вул. Собіського, проходить з великим успіхом Як довідуємося, в перших десяти днях відвідало її понад 2500 людей. Виставу, що мала тревати три тижні, на загальне бажання громадянства продовжується до 31. березня ц. р. Станиславівщина має тим чином змогу відвідати цю одиноку виставу, вдивлятися в недавню історію, розписану на образах, малюнках, документах та одностроях. На місцях повинні знайтися ініціятори, що свідомі великого виховного значіння вистави подбають про зорганізовання прогульок. Вступ для збірних прогульок по 20 сот. від особи. Для збірних прогульок дають пояснення знавці вистави.

— **Найкращі лиси**, пелеринки, краватки виконує і поручає Юліян Глушевський, Львів, пл. Капітульна 3. Журнали на 1936 р. надійшли.

— **Як Суспільна Обезпечальня сповняє свої обовязки?** 20. грудня м. р. упало дерево на Михайла Самця з Вербян пов. Яворів, який працював постійно в лісі дідича Едварда Вайсмана-Завідовського при зрубі дерев в Курниках і зломило йому ногу. 5. січня ц. р. відвезено його до шпиталя Суспільної Обезпечальні у Львові, де 10. січня ц. р. після операції Михайло Самець помер. По названому покійному лишилася жінка і двоє маленьких дітей, які живуть в крайній нужді. Їм належиться одноразова запомога і рента. За виплачення цієї запомоги і ренти звернулася вдова до Суспільної Обезпечальні. Насамперед казали їй принести метрику шлюбу. Коли вона доставила метрику шлюбу, казали їй постаратися метрику смерти її мужа. Вдова звернулася за такою метрикою письменно до управи шпиталя Суспільної Обезпечальні у Львові, однак шпиталь нічого їй не відповів. За місяць урговано цю справу безпосередньо в шпиталі. Зоряд шпиталя вислав пентку до похоронного заведення „Конкордія". Похоронне заведення „Конкордія" знову звернуло її до гр. кат. парох. уряду при церкві св. Петра і Павла на Личакові. Гр. кат. пар. уряд відповів, що справді Суспільна Обезпечальня зверталася за метрикою смерти, але гр. кат. пар. уряд цього зробити не може, бо бл. п. Михайла Самця ані не хоронив, ані не має карти смерти, яку самозрозуміло може обовязково видати лише лікар Суспільної Обезпечальні. Так минуло більше як два місяці, а справа ще не полагоджена, хоча Суспільна Обезпечальня стягає вкладки щомісяця і то безоглядно з великими екзекуційними коштами. Тимчасом вдова і сироти примирають з голоду.

— **„Церква і Нарід".** Під таким наголовком вийде у Кремянці вже в найближчих днях двотижневик, орган волинської духовної консисторії. Цей двотижневик редагуватимуть проф. Іван Власовський, проф. Михайло Кобрин і П. Котович.

— **Оголошування присудів у цивільних справах.** Міністер справедливости видав обіжник щодо оголошування присудів у цивільних справах. Обіжник зазначує, що в деяких судах після замкнення розправи в цивільній справі судця не видає присуду ані не оголошує відложення присуду на неозначений речинець, але приступає до розглядання дальшої справи. Такий спосіб суперечний з приписами цивільної процедури. Якщо суддя не видає присуду безпосередньо після розправи, повинен оголосити її замкнення, подаючи речинець, коли буде оголошений присуд. Це обовязує навіть тоді, коли оголошення присуду відкладається тільки до кінця засідання.

— **Обнижка цін газу й електрики.** Львівський магістрат обнизив ціни газу за 1 куб. метер із 36 сотиків на 33. При зужитті більшої скількости газу знижка сягає до 30 с. Обнижено також оплати за вживання газометрів до купелевих печей з 2.20 на 2 зол. Крім того обнижено ціни електрики.

— **Адвокатські вивіски.** У звязку з рішенням головної адвокатської ради, що забороняє адвокатам рекламуватися, принято постанову, що адвокати можуть давати поза табличками на вхідних дверях тільки одну вивіску від улиці. Спеціяльні приписи означують максимальні розміри вивісок. Яскраві написи на адвокатських вивісках заборонені.

— **Львівська хроніка.** Арештували Лейбу Б... ранецка з Радехова, який вкрав Леонтині Ме... грін, вул. Шептицьких 15, гардеробу та срібл... вартости 350 зол. — Друкареві Н. Тимкович... (Дорога Вулецька 10) жінка розбила залізною штабою голову.

— **Краєва хроніка.** В Устю Єпископському (За... ліщиччина) відкрили підземну печеру. — Ста... ниславівський суд засудив на 4 місяці арешту Василя Боднара з Красної пов. Надвірна за те, що при помочі вязня, який обслугував городський суд в Делятині, видобув свої акти зі суду і знищив. — В Станиславові засуджено кишенькового злодія Авр. Шляйхера на пів року вязниці за крадіж 30 сотиків на шкоду одного селянина на торговиці. — У Карльдорфі (Стрийщина) повісився з причини нервового розстрою на вербі кольоніст Мікш Франц. — У Зеленій (Дрогобиччина) згорів живцем 2-літній синок Ковків. Від горіючої свічки занялася на ньому одежа. — Станиславівський суд увільнив гр. Ів. Дунін-Борковського, засудженого адміністраційно за неправний вируб ліса на 500 зол. кари та конфіскату вирубаного дерева вартости 4000 зол. — У Делятинщині лютує грипа. В деяких клясах перервали шкільну науку. Були смертні випадки. — Поліція арештувала Евг. Застав... го, з Буська, який вбив свого шурина Самборського, управителя Стшелецького Звіозаку. — У Дрогобичі перевернулося в рів магістратське авто. Секретар магістрату Войтович зломив собі ногу, три інші пасажири потовклися. — В Станиславові засуджено Петра Дигу на 7 літ вязниці за вбивство каварняної танцерки Гізелі Річель. — Золочівський окружний суд засудив на 15 літ вязниці Мих. Крохмаля за вбивство Ебера Фукса з Бродів.

— **За заяця вбив людину.** Мешканець села Мор... не біля Семятич, Антін Божим, хотячи мати заяця на хрестини, взяв рушницю, пішов на своє поле, щоби застрілити заяця. Побачив його постерунковий Войтковський з Дрогичина і крикнув „стій", хотячи переконатися, хто поле... Однак Божим, не маючи дозволу на зброю, почав утікати. Тоді поліцай стрілив до нього і вбив на місці. Покищо його не арештовано, як повідомляє варшавська преса.

— **Крівава війна між маріявітами.** До Радзимінка пов. Плоцк прийшло недавно кількадесять приклонників маріявітського „архиєпископа" під проводом своєї „капланки" і хотіли опанувати місцевий костел. Заставши браму і двері позамикані, розпочали атаку. Костельну браму виломили і вирвали з муру. До завзятої боротьби прийшло при здобуванні плебанії. В неділю фельдманівці зібрали більші сили і почали викидати противників. Счинилася бійка в костелі, опісля на плебанії. Пішли в рух ножі, кели, залізні штаби. Заворушення мусіла ліквідувати аж поліція. Одначе війна треває дальше, ніодна сторона не хоче уступити і заноситься на грізніші заворушення.

— **Буковинська хроніка.** На Вереначі почала знову западатися земля. Одному господареві запалося поле на 25 метрів, творячи глибоку яму. Причиною западання є вода, що підмулює від довшого часу терен. — В Рераначу парубок Іван Житарюк застрілив 20-літню дівчину Веронію Гуменюк за те, що не хотіла з ним танцювати. В ночі вибив шибу і стрілив двічи до сплячої дівчини. Опісля втік у ліс. — З пімсти за дівчину два парубки порубали сокирами Івана Пугальського, якого в безнадійному стані відвезено до шпиталю.

— **Міжнародній шаховий турнір** у Москві скінчився після 17 днів гри. Перші два місця заняли спільно Ботвінік (Совіти) і Фльор (Чехословаччина), опісля йдуть Ляскер, Капабляика, Лівенфіш і т. д.

— **Замість золотих рублів паперові.** Гірко розчарувався російський емігрант Григорій Ісаков, колишній промисловець під Києвом. Підчас російської революції він закопав у землю на території своєї фабрики металеву скриньку з грішми й дорогоцінностями. Тепер, коли совітський уряд оголосив, що ділиться з емігрантами їх скарбами, Ісаков поїхав разом зі своїм адвокатом під Київ, де закопав свій скарб. Справді найдено в приявї його адвоката й совітської влади ту скриньку. В ній був один мільйон рублів, але не золотом, а в паперових рублях з царських часів. Ці гроші не мають тепер ніякої вартости. Ісаков забув, що він закопав не золото, а паперові гроші. В іншій скриньці найдено кілька незначних дорогоцінностей. Стало рахували йому за все те його проценти. Стало на подорож до Києва і назад та на заплату адвокатові. Йому самому лишилося кілька тисяч золотих замісць мільйонів, про які йому мріялося. З розчарування він захорів. Буде і далі торгувати, як і досі, в крамниці в провінціональнім польськім місті.

— **Шмелінг мусить боротися з Карнерою.** Менаджер мистця світа Макса Беєра сказав, що

коли Шмелінг хоче боротися за мистецький титул, то насамперед мусить стянути до боротьби з італійцем Карнерою. Щойно переможець цієї стрічі може в червні стрінутися з Бером у боротьбі за титул.

— **Кріваве стягання податків.** В громаді Черговні на Словаччині підчас стягання податків між селянами прийшло до крівавої сутички з жандармами. Коли жандарми пробували розігнати селян, вони почали кидати на них камінням а навіть стріляти. Жандарми вжили пальної зброї. Заворушення скінчилися трупами, при чому багато було ранених. Пятьох жандармів тяжко ранено, жертв по стороні селян офіційне звідомлення не подає.

— **Над берегами Місурі.** З Америки приходять вістки, що доплиіви ріки Місурі виступили з берегів і залляли величезні простори. Південна частина стейту Місурі і північні сторони стейту Арканзас находяться під водою. Найбільше потерпіло місто Джексон з околицею, де 15 тисяч людей втратило дах над головою. Якщо Місісіпі перерве охоронні тами, настане велика катастрофа.

— **Жовта ріка виливає.** Із Шангаю повідомляють, що Жовта ріка, найгрізніша з азійських рік, звана в Китаю Гоанго, виступає з берегів і загрожує своїми водами три китайські провінції. Вже тепер стануло під водою 900 кв. миль. Наслідком повені 900 тисяч мешканців опиниться в критичному положенні. Тама, що держить давне русло Жовтої ріки, не видержує напору від. На випадок перервання цієї тами, повінь досягне до Тієн-Ціну. Поверх 70.000 осіб працює над її вдержанням. Тому що вода сильно піднеслася, вже тепер 440 сіл знайшлося серед хвиль. 148.000 людей потрібує негайної допомоги. Люди живляться корою з дерев. Голод приймає жахливі розміри.

— **Різні вістки.** На маневрах египетської армії між Суезом і Каїром уперше в історії прийшло до бою між звичайною кавалерією і кавалерією механічною. — Берлінська поліція заарештувала за один день у потайних клюбах три 100 осіб. — Цього року на Святу Неділю в Еспанії після 5-літньої перерви знову відбудуться великі релігійні процесії на які зїзджаються до Севілі, Кордови та інших міст туристи з усього світа. — У Ніцці знайшли скарб складений із 100 срібних монет з доби Людовиків XV і XVI. — 540 соціялістів, що сидять у віденських вязницях, почали голодівку, домагаючись прав політичних вязнів. — В Японії виходить тепер 100 щоденників, 550 тижневиків і 6700 ілюстрованих журналів, що виходять що десять днів; деякі часописи доходять до півтора міліона примірників. — У Генуї спустили на воду новий 7000-тонновий кружляк, один із пропонованої серії 12 нових кораблів. — В місцевости Педуметті біля Мадрасу падав крівавий дощ з безхмарного неба. — Румунське міністерство хліборобства роздало поверх 50 тисяч овочевих щеп між селян. — В Софії перевернувся на вулиці трамвай, при чому багато осіб потовклося.

— **Етика і націоналізм.** Заходом Централі Жіноч. Кружка У. К. С. у вівторок 19. ц. м. в домівці Марійського Т-ва Паць (у Львові, вул. Руська ч. 20) виголосить інж. Р. Кузьмович дискусійний реферат на тему: „Етика і націоналізм“ (аналіза фашизму й гітлеризму). Початок в год. 5 год. Численна участь членів і гостей побажана.

— **Друкарський чортик.** У 69 ч. „Діла“ зі суботи 16. ц. м. закрався у репортаж Євгена Лаворя „На порозі Лемківщини“ друкарський чортик і у відступі „Трохи цифр“ несамовито побільшив міста у Лішині. Має бути: „На терені повіту є 2 більші міста...“ а не як видруковано „26 більших міст“.

З дороги життя.

Невиголошена промова.

Після вчорашнього бенефісу Сороки гадав я буде бенкет. Кіш, який він дістав із ковбасами та горілками, міг вистачити на бенефісанта та кількох бенефісових промовців. Тимчасом бенкету не було. Бенефісант мабуть рішив, що краще кіш занести просто до хати. І моя промова, яку я приготовив собі, пропала. А була вона інтелігентна і повна надхнення, як самі можете переконатись.

„Отже, Впов. Пані, Панове, прихильники и діячі УТМ-а і Ти, сердечна, ювилейно забенефісована, мізерна Сороко!

Не прийшов я нині на те щоб Тебе обкидати цвітами, ювилейно дешевими компліментами та бенефісово-банальними побажаннями. Привела мене тут щиро відчута потреба серця, щоб цей вечір прожити з Тобою, щоби після довгих років і безлічі зустрічей, коли я бачив Тебе сумним, зажуреним, може і невласною журбою, а журбою кожного прихильника українського театру, журбою, що як каже одна пісня Січинського „цієї журби не сила здавить“... побачити нині ввечір твоє лице розясненим... Та не тим світлом електричної лямпки Філіпс чи Осрам, а ясністю душі, яку дає акторові не так признання громадянства, як повна каса.

„Є в нас вірування, що як сорока (але та білобока) сяде на плоті перед хатою, то це віщує гостей, радість, весілля. Бажаю, щоб і цей вечір Сороки пройшов під знаком такого вірування, що „діячі українського мистецтва“ почнуть свою діяльність, що „Кооператива Український Театр“ разом із останками членів „Комітету будова театру“ очистить театральну площу з будок із машинами та вугіллям і на драматичній ниві почнуть появлятися нові драматурги з сильними акордами.

„З малих причин виходять часом великі наслідки. Так і з бенефісу одного артиста може вийти нераз діло, в яке ніхто нині не вірить, хоч повинен: що всі вистави вашого театру будуть такі повні, як бенефісова і що в театрі, що повстане у Львові знайдеться у нас гідне місце для кожного талановитого артиста.

„А ти, бенефісанте, забудь про те, скільки літ мучишся на сцені, поза сценою і без неї і дивись так весело вперед у розвиток вашого театру, як ті всі, що ніколи ним не журяться.

Evviva l'arte !

Тиберій Горобець.

ДИВОГЛЯДИ.

ЧУДОТВОРНА МУХА

На величезнім французькім пароплаві „Іль де Франс“ грубник і машиніст мали у своїй кімнатці муху, яка приносила їм щастя. Це була перша „расова“ муха, що переїхала з Европи до Америки багато разів. Разом вона зробила 35.000 км. У день, коли вона здохла, оба її опікуни мали нещасливий припадок; один попарив собі руку, другий розбив голову. Вони заявили капітанові, що не поїдуть далі, заки не будуть мати нової мухи, що приносить щастя.

ЗОЛОТО В ПОВІТРІ.

Австралійські вчені стверджують, що у повітрі в Австралії є золото: таке золото находиться теж в атмосфері над іншими континентами, але в Австралії його найбільше. Кожний австралієць вдихає за своє життя до 4 грамів золота. Досі не вдалось цих 4 грамів переробити на матеріял, який можна би продавати. Коли це вдасться — золото буде лежати на базарі.

З театру.

ТЕАТР „РІЖНОРОДНОСТЕЙ“: „*АКОРДИ*“, пєса на 3 дії *Меріяма-Лужницького*. (Експ. сценка „Богема“. Бенефісова вистава *П. Сороки*).

З нагоди першої вистави цієї пєси була вже на цьому місці її оцінка, тим то повторяти рецензії не вважаю доцільним.

Виповнена вчора саля театру „Ріжнородностей“ була доказом щирої симпатії, з якою ставиться львівське громадянство до кожного артиста, що довго працював на нашій сцені. Безсумнівно відограло тут теж ролю і прізвище В. Блавацького, який відтворював ролю музики. Вистава пройшла з великим успіхом. На перше місце вибивався Блавацький, що створив прегарний, глибше подуманий тип, витончений у всіх психольоґічних подробицях. Взагалі Блавацький був нервом і душею вистави. П-ні Свірська є безсумнівно завдатком на сценічний талант.

Поправні, а навіть добрі у своїх ролях були: Ольський та бенефісант Сорока. — Темпо гри дещо за повільне. Публика щиро оплескувала виконавців

Ст. Чарнецький.

З кіна.

КІНО-РЕВІЯ „КОЛІСЕЙ“: „Ф 13.“ й ревія „ХАЙ ЖИВЕ 100 ЛІТ!“

Була би це може непогана фільма, якби мала кращу реалізацію та кращу героїню. Дивуємося, як пристійні старшини летунської ескадри могли у цій героїні закохатися. Кілька добрих кінових ефектів і подивугідні еволюції танкового квартету не ратують ситуації. Летунських фільм бачили ми доволі багато, тож тепер будьяка нас не вдоволить.

Ревія краща за попередню. Передовсім добре дібрана програма. Іспит Булатівної перед учителем Сціварським був доброю гротесковою сатирою на теперішні економічні й політичні відносини, дуже гарна інсценізація „Грай, гарний цигане“ у виконанні ревелерсів „Евгена“, балету й пари Островський—Рельська. Дальше йшли окремі виступи Ґрабовської й Белявського. Довгу ревію кінчить оперетка „Уланські серця“, дещо живіша й цікавіша від попередньої. *(ст.)*

Дописи.

ЗОЛОЧІВ.

Молочарська анкета. Дня 4 н. м. відбулася в Золочеві молочарська анкета, скликана за ініціятивою „Маслосоюзу“ Повіт. Союзом Кооператив Інж. М. Хроновят, як делеґат „Маслосоюзу“, у прегарному та змістову рефераті представив завдання й організацію та великі користи Районової Молочарні в Золочеві. Присутні делеґати 32-ох сіл у числі понад сто живо цікавились можливістю такої організації і всі одноголосно заявилися за проектом інж. Хроновята. Побажаним було б на будуче про цього роду анкети повідомляти також громадян Золочева, які в молочарських справах є також заінтересовані.

Концерт у честь Шевченка. В дні 10. III. відбувся концерт у честь Шевченка, улаштований двома школами „Рідної Школи“ (гімназія і народня школа). На програму концерту зложились точки мішаного хору, виведені д-ром В. Ґеретою і проф. Попадюком, а саме Степенка „Заповіт“, Давидовського „Світе тихий“, Лисенка „Реве та стогне“, Леонтовича „Ой горе тій чайці“. Найкращою з хор. точок була Кошицького „Ой одна я одна“ на мішаний хор, де альти своїм милозвучним тембром вибились на перший плян (пп. Коропецька, Юркевичівна). Зовсім удачні були також деклямації: „Причинна“ — уч. Чепака, „Калина“ — уч. Мазярівної і зі зрозумінням виголошений „Чигирин“ уч. Гекшинським. Милою несподіванкою для слухачів були скрипкові дуети і тріо елевів Муз. Інституту Стечишина, Барчинського, Кулицького. Останній вибивався, у нього вже сл дно більше опанування інструменту. Оригінальна була постановка Шевченкового „Пана Сотника“, де фраґменти самої акції були інтерпретовані хором дівчат на взір старовинних грецьких драм. Відспіванням національного гимну закінчено концерт, який полишив по собі гарне враження.

ЖОВКІВЩИНА.

Не вільно основувати чит. „Просвіти“. Рішенням жовківського староства з дня 8. березня 1935 р. ВП 6/14 (Stow.) 1935 заборонено заложити читальню „Просвіти“ в селі Кошелеві „ponieważ istnienie tego stowarzyszenia zagrażałoby bezpieczeństwu spokojowi i porządkowi publicznemu“. Тільки всього. Коли приглянемося ближче до цієї справи, видно щось більше. Є у нас одна „славна“ родина капацін Бойків, яка містить у собі і Василя Бойка с. Гриця, котрий ще при закладанні товариства сказав, що як хочемо читальні, то треба його наперед просити, без його дозволу читальні в Кошелеві не буде. Отжеж коли це ви, Бойку, так дбаєте про спокій і порядок у селі, то ми мусимо вас запитати: А хтож то, як не ви зачинали всі авантури в селі? А хтож, як не ви розтовкали голови та ходили бити вікна по селі? Хтож, як не ви організували і самі брали участь у нападах на чужі села з Бійкою і за ці справи засудив вас суд у Куликові на кілька тижнів арешту? Хтож, як не ви витягали револьвер до постерункового? Хтож буде заколочувати спокій і порядок як не ви?

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Міський Театр

Неділя, 17. III. год. 3·30 поп. Гостинні виступи театру Райнгардта.

Неділя, 17. III. год. 7·30 веч. Гостинні виступи Райнгардта.

Понеділок, 18. III. год. 7·30 веч. „Переносини“.

Театр Рівнородностей

Неділя, 17. III. год. 3·30 поп. „Мій коханий дурнику“.

Неділя, 17. III. год. 7·30 веч. „Пять перед дванацятою“.

Понеділок, 18. III. год. 7·30 веч. „Пять перед дванацятою“.

Кіна.

АДРІЯ: „Графиня Парижа“ з Емілем Янінгсом

АПОЛЬО: „Для тебе співаю“ (з Ів. Кепурою).

АТЛЯНТИК: „Сестра Марта шпіонок“.

ВАНДА: „Остання царипя“.

ГРАЖИНА: „Молодий ліс“.

КАСИНО: „Мальована заслона“ (Ґрета Ґарбо).

КОЛІСЕЙ: „Ф. 13“, ревія „Сто літ хай живе!“

КОПЕРНИК: „Петрусь“ із Фр. Ґаль і „Фліп і Флап у країні забави“.

МАРУСЕНЬКА: „Прапор волі“.

МІРАЖ: „Тарзанове кохання“.

МУЗА: „Острів скарбів“ та Бастер Кітон.

ПАКС: „Історія св. Тереси від Дитятка Ісус“.

ПАЛЯС: „Вероніка“. (Франціска Ґаль).

ПАН: „Зводиниця“ та Льорель і Гарді.

РАЙ: „Дочка ген. Панкратова“.

СВІТ: „Останній отаман Аненков“, „Переслідувані люди“.

СОНЦЕ: „Бунт молоді“ та ревія

СТИЛЕВЕ: „Київські скандали“ (Еді Кантор) і ревія „Хочу з паном у Закопанім“.

УТІХА: „Несамовита ніч“ і ревія.

ХИМЕРА: „Прапор волі“.

Закордонне радіо.

Неділя, 17. березня 1935.

Відень (506,8) 12·05 Скандинавська музика, 16·00 Пісні ріжних народів (маркс, альт), 17·00 Веселі опереткові мельодії (спів, музика), 22·10 Камер. музика, **Братислава** (298,8) 9·20 Рел. пісні, 22·35 Циг. музика, **Кошиці** (259,1) 15·00 Для Закарпаття (у прогр. дівочий хор), **Прага** (470,2) 15·15, 19·05 Концерт, **Париж** (1648) 13·15, 21·00 Пісоньки, 16·00 Меч коп. мяча Франція — Німеччина, **Білгород** (437,3) 17·00 Пісоньки, **Берлін** (356,7) 13·00 Вок.-муз. концерт, 20·00 Брамсові й Бетовенові твори, 21·00 „Іфігенія в Тавріï“ траг. Ґетого, **Гайльсберг** (291) 20·30 Лір. твори Ґріґа, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14·00 Боєві пісні, **Кельн** (455,9) 10·00 Камер. музика, **Мінхен** (405,4) 13·00 Муз. поранок (муз., спів), **Штутгарт** (522,6) 11·30 Форт. ресітаń, 20·00 „Еціо“ оп. Гендля, **Будапешт** (550,5) 12·30, 21·10 Концерт, 18·30 Сольо на тароґато в супр. циг. орх., **Мілано** (368,6) 17·00 Симф. концерт, 20·35 Вок. концерт, **Рим** (420,8) 17·00 Опера, 20·45 „Адріо Джовінецца“ оп. Пєтріѕ.

Понеділок, 18. березня 1935.

Відень (506,8) 14·00 Спів, 17·40 Естонські пісні, 19·30 Церк. музика, 21·15 Евр. концерт, 22·30 Віденська нар. музика, **Братислава** (298,8) 17·10 Арфа, 20·50 Спів, **Кошиці** (259,1) 17·10 Для Закарпаття, **Мор. Острава** (260,5) 20·15 „Попелюшка“ суїта Себестіка, **Прага** (470,2) 17·40 Твори Лянба (скрипка), **Париж** (1648) 13·15 Легка музика, спів, **Берлін** (356,7) 14·15 Танк. твори на скр. і форт., 21·10 Пісні, **Франкфурт** (251) 20·45 Пісні Гречанінова, 22·20 Форт. ресітаń, **Кенігсвустергавзен** (1517) 14·00 Муз. всячина, 20·10 Соната ц-моль Реґера, **Кельн** (455,9) 12·00 Опереткова музика, 17·45 Брамсові твори (муз., сп.), **Ляйпціг** (382,2) 16·30 Пісні до слів Ґетого, 19·00 Вес. пісоньки, 22·3 Шопенові твори, **Мінхен** (405,4) 13·25 Популярна музика, 16·00 Опереткова музика, **Будапешт** (550,5) 17·30, 22·10 Циг. й легка музика, 19·30 Симф. концерт, **Мілано** (368,6) 11·30, 13·10 Камер. й легка музика, **Рим** (420,8) 17·30 Форт. ресітаń Мих. Орлова, 21·00 „Амаранта“ оп. Леґара.

Львівське радіо.

Неділя, 17. березня 1935.

9·00 Ран. авд., 10·00 Церк. муз. з гр. пл., 11·57 Сиґнал часу, 12·03 Метеорольоґ. вістки, 12·05 Сільва рерум, мист. життя 12·15 Польсько-румунська академія, 14·00 Здоровлю тебе гр. пл. пантою, 15·00 Чвертьгодина жінки-хліборобки, 15·15 Твори на фаґот із гр. пл., 15·22 Огляд ринків рідних продуктів, 15·35 Характеристичні твори з гр. пл., 15·45 Із хліборобських досвідів у СССР., 16·00 Концерт солістів (форт., віольончеля), 16·40 Фраґм. із „Життя Карла Вел“ Айнгардта, 17·00 Легка музика, 17·35 Як ловлять звірят, (гутірка для ст. дітей), 17·50 Культура щоденного життя, 18·00 Музика спів (Королькевич, баритон), 18·45 Життя молоді, 19·08 Спів (Гендель, геройський тенор), 19·45 Жид. емґранти хадюни на польських кораблях, 20·00 Легка музика, хор Ерівна, 20·45 Веч. деннник, 20·55 Як працюємо. 21·00 На веселій льв. хвилі, 21·30 Міжнар. боксерський меч у Познані, 21·50 Що читати, 22·05 Рекл. концерт, 22·20 Концерт творів Огінського (муз., спів). 23·10 Сальон. музика.

Понеділок, 18. березня 1935.

6·30 Раннішня авдиція, 7·50 Практичні вказівки, 8·00 Авд. для шкіл, 11·57 Сиґнал часу, 12·03 Метеорольоґ. вістки, 12·05 Концерт, 12·45 Гроші в подружжі, 12·55 Полудн. денник, 13·00 Італ. опера на гр. пл., 13·50 Експорт, 15·55 Біржа, 15·45 Забуті компонітори. 16·30 Лекція нім. мови, 16·45 Дуети (Софія Теминська гр. Барда) 17·00 Як діти складали бажання марш. Пілсудському в 1919 р., 17·15 Нові вартости в нац. житті Польщі, 17·30 Заг. польська резерва, 18·00 Фільм. огляд, 18·10 Жертвування почесного горожанства марш. Пілсудському, 18·25 Спорт. хвилинка, 18·30 Моди, 18·40 Сільва рерум мист. життя, 18·45 Пімарш організацій до Бельведеру, 19·15 Історія одної театр. вистави, 19·25, 19·30 Спорт. вістки, 19·35 20·00 Трансм. з Варшави: „Весела вдова“ оп. Леґара, 20·45 Веч. денник, 20·55 Як працюємо, 21·00 Симф. концерт, 22·00 Рекл. концерт, 22·15 Танц. музика, 23·00 Комунікати.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5·25—5·28 зол.

Нім. марка 1·95—2·05, фр. франки 34·80—35·10, шв. франки 171·50—172·00, фунти стерлінґи 25·00—25·30, австр. шілінґи 99·00—100·00, чеські корони 21·50—21·90, рум. леви 32·00—35·00, лири 44·00—45·00.

Золото: Долари 8·87—8·90, Франки фр. 33·90—34·30 Дукати 81·00—81·60, Корони 35·60—36·20, Рублі 45·00—46·00.

Срібло: Корони австр. 0·54, Рублі 1·35, Фльорени 0·85, 1 гр. ср. 0·07—0·08.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 16. березня ц. р. кооператива платив за:

		льоко Львів.
1 кг. масла франко магазин	2·50	зол
1 л. молока	0·15	„
1 л. сметани	0·60	„
1 к. яєць	2·30	„

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 25 сот.

Тенденція на масло сильна, на молоко і сметану вдержана, на яйця знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 16. березня ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахоярні „М. С.“ у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Молоді кури	1. кл.	за 1 кг.	1·00	зол.
Старі „	„	„	0·80	„
Годовані качки	„	„	1·10	„
Годовані гуси	„	„	0·95	„
Індики	„	„	1·00	„
Індички	„	„	1·10	„
Пантарки	„	„	1·25	„

Птицю приймає в скількости визначеного приділу для кожного доставця.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Продається дім у Львові найвищий комфорт. Інформації між 3—4, Гербуртів ч. 10. 1117 3—3

Українка, скінчена гімназистка, має дволітню практику провідниці „Дитячого Садку“ і господарську школу, шукає заняття виховательки до дітей, або до управи дому. Зголошення прошу слати до Адміністрації „Діла“ під „Маруся“. 2-2

Куплю оказійно польсько-українську машину до писання. Зголошення до Адміністрації під „Машина“. 1122 2—2

Мешкання трикімнатне, комфорт. — Листопада 95. від 1. квітня. 1128

Український Кооперативний Банк у Львові, Коперника 25. прийме суждовника до самостійного ведення діло- і книговодства. Практика і порука конечні. Оферти слати по день 25. березня 1935 р. Управа. 1136

Коперти під ковдри 200/140 тревалі і чепурні 5·90, пошевки в медальозину 1·90—2·75 яськи 75 сот., професійні плащі 4·90 Фабрика білля „Астра“, Львів, Сикстуська 2. 1159

ОГОЛОШЕННЯ.

Перше оголошення.

Акційна Спілка для будівельного промислу перше Іван Левинський, подає до відома акціонарам, що

XIII. Звичайні Загальні Збори

акціонарів відбудуться дня 17. квітня 1935 року в год. 18 в конференційній салі Кооперативного Банку „Дністер“, вул. Руська ч. 20 з таким денним порядком:

1. Звідомлення Управи і предложення рахункового замкнення за рік 1934.
2. Звідомлення Надзірної Ради з вислiду перевірки звідомлення, білянсу та рахунку втрат і зисків.
3. Затвердження звідомлення, білянсу і рахунку втрат і зисків та ухвалення Управі і Надзірній Раді абсолюторії.
4. Ухвала що до розділу чистого зиску.
5. Вибір 3 членів Надзірної Ради на 3 роки
6. Вільні внесення.

Хто має 10 акцій, має право одного голосу на Загальних Зборах. Щоб виконати право голосування треба акції, що доказують право голосування, зложити найпізніше на 5 днів перед Загальними Зборами в ліквідатурі Кооперативного Банку „Дністер“ у Львові вул. Руська 20.

Акціонарі, які бажають собі, що би й інші справи були уміщені на денім порядку, можуть зголосити свої внесення найдальше до дня 30. березня ц. р. на адресу: Акційна Спілка для будівельного промислу перше Іван Левинський, Львів, вул. Потоцького 58 а.

Львів, дня 16. березня 1935 року.

УПРАВА:

Інж. Павло Дурбак. инж. Інж. Роман Костунюк.

РИЗНИЦЯ

КООПЕРАТИВНЕ Т-ВО В САМБОРІ

поручає свій багато засоблений склад церковних предметів, як: фелони, хоругви, прапори, стихарі, обруси, плащі до обходу, суконки на дарохранительниці, ручники до чаші, ілітони, Процесійні образи, стінні, до іконостасів, хоругви і плащениці. Хрести ручні, напрестольні, процесійні, патериці, вічні лямпи, пушки, чаші, дарохранительниці, монстранції, підсвічники, лихтарі, а хтарні, гарнобійці, дзвінки і кадильниці.

Євангелія і всі пароxіяльні книги і друки. Найліпше церковне світло й кадило.

Кивоти, хідники.

Приймає старі чаші до направи і позолочування й висилає вже посвячені.

Направляє старі фелони по найдешевшій ціні.

Приймає замовлення на іконостаси, престоли, пропов диниці, малювання церков, золочення іконостасів по цінах понижених за повною ґарантією так для греко катол. як і православних церков.

Цінники даром і оплачені.

ДИРЕКЦІЯ.

ІНТЕРНІСТ

Др. Роберт ДРЕСДНЕР

перенісся і орд. тепер пл. Смольки 5 (над кіном „Марусенька“) Телефон 257-47. 1131

ДЕШЕВО! ДЕШЕВО!

Сітки до огорожі

І. КОНРАД

Львів, Гетманська 22

1056 3—4

ПЯНІНА

першорядні по знижених цінах на догідних умовинах. Купно продажа. Зам на уживаних інструментів

Новацкий, Пілсудського 17.

89 28—35

Новевідкрита українська цукрово-овочева крамниця

„Амата“

Львів, вул. Личаківська 19.

Запрошує Вельмишановне Громадянство цеї дільниці до ласкавих відвідин.

Продає: цукри, тіста, торти, краєві і заграничні овочі, шоколади, кекси, бішкоти і ін.

Для Гостей окрема кімнатка на чай і часописи. 1112 2—2

Журналі, Взори Манекіни, Крої

Р. Ляндау

ЛЬВІВ, ул. ЧАРНЕЦЬКОГО ч. 3.

УКРАЇНСЬКА ЗАГАЛЬНА ЕНЦИКЛЬОПЕДІЯ

це твір якого не заступить сотня інших книг. **Замовляйте!**

1. УЗЕ, в 3 томах, в півшкірі на сплати (по 10 зл. місячно) — 240 зл., за готівку — 150 зл.
2. УЗЕ, в 3 томах із додрукованого першого накладу (друга половина на дещо гіршому папері, без деяких іл. таблиць та в дешевшій оправі) за готівку — 9. зл.
3. Для заграниці 3 томи в півшкірі — 90 шв. франків, або їх рівновартість

Замовляти: 1135 1—5

Українська Загальна Енциклопедія, Коломия, вул. Собіського ч. 56.

МІСЬКЕ ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ

ЛЬВІВ, УЛ. СОБІСЬКОГО Ч. 16.

улаштовує похорони, випозичає теж повози, коні тощо на шлюби. 978 5—5

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.